

บทที่ 2

ขั้นตอนการจดทะเบียนชื่อโดเมนระดับที่ 3 ของประเทศไทย

ข้อกำหนดในการจดทะเบียนชื่อโดเมน

ศูนย์สารสนเทศเครือข่ายแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการให้บริการลงทะเบียนชื่อโดเมนระดับที่ 3 ของประเทศไทย มีข้อกำหนดเบื้องต้นในการจดทะเบียนชื่อโดเมนดังนี้

1. หน่วยงานที่ขอต้องเป็นหน่วยงานที่ตั้งอยู่ในประเทศไทย
2. หน่วยงานหนึ่งๆ สามารถขอชื่อโดเมนได้เพียง 1 ชื่อ
3. ชื่อโดเมนที่ขอมาต้องเป็นชื่อเต็มหรือชื่อย่อของหน่วยงานเท่านั้น แต่ทั้งนี้อาจใช้บางส่วนของชื่อหน่วยงานหรือชื่ออื่นที่เหมาะสมได้ ในกรณีที่ชื่อเต็มหรือชื่อย่อนั้นถูกใช้ไปแล้ว แต่ต้องอยู่ในความดูแลและเห็นชอบของเจ้าหน้าที่ของศูนย์สารสนเทศเครือข่ายแห่งประเทศไทย
4. ผู้ที่ถูกระบุในแบบคำขอลงทะเบียนในส่วนของผู้ดูแลการใช้งานโดเมน (admin contact) ต้องเป็นบุคคลที่สังกัดหน่วยงานที่เป็นเจ้าของโดเมนนั้น
5. หน่วยงานที่ขอโดเมนต้องติดตั้งเครื่องให้บริการชื่อโดเมน (domain name server) สำหรับให้บริการชื่อโดเมนที่ขอมา ประกอบด้วยเครื่องที่ให้บริการชื่อโดเมนหลัก (primary) 1 เครื่อง และเครื่องที่ให้บริการชื่อโดเมนรอง (secondary) อีกอย่างน้อย 1 เครื่อง โดยเครื่องเหล่านี้ต้องอยู่ในสภาพที่พร้อมและสามารถให้บริการชื่อโดเมนได้ก่อนโดเมนนั้นจะได้รับการอนุมัติ

ขั้นตอนการจดทะเบียนชื่อโดเมน

เมื่อผู้จดทะเบียนได้รับทราบข้อกำหนด และติดตั้งเครื่องให้บริการชื่อโดเมนเรียบร้อยแล้ว สามารถขอลงทะเบียนชื่อโดเมนได้ โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้ใช้บริการส่งแบบฟอร์มการลงทะเบียน โดยมีวิธีการส่ง 2 วิธี

1.1 ส่งทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ โดยรับแบบคำขอได้จาก URL

[ftp://ftp.thnic.net/form/THNIC-domain-template.txt] ในแบบคำขอจะมีคำแนะนำและตัวอย่างในการกรอกข้อมูล เมื่อกรอกข้อมูลเสร็จให้ส่งมาที่ที่อยู่จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ domreg@thnic.net

1.2 ส่งทางเวปไซด์ไวด์เว็บ โดยไปที่ URL [<http://www.thnic.net>]

2. เมื่อแบบคำขอถูกส่งมาถึงศูนย์ฯ ทางศูนย์ฯจะกำหนดหมายเลขอ้างอิง (ticket number) เพื่อให้ผู้ใช้บริการใช้เป็นหมายเลขอ้างอิงในการติดตามสถานะของคำขอที่ส่งมา
3. ทางศูนย์ฯ จะจัดส่งข้อมูลโดเมนโดยทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ให้กับผู้ดูแลการใช้งานโดเมน (admin contact) และผู้ดูแลด้านเทคนิค (technical contact) ซึ่งระบุมาในแบบคำขอ เพื่อรอรับคำยืนยันความถูกต้องจากบุคคลทั้งสองนี้ ทั้งยังเป็นการตรวจสอบด้วยว่า บุคคลทั้งสองมีส่วนรับทราบในการขอลงทะเบียนนี้
4. หลังจากที่ทางศูนย์ฯ ได้รับคำยืนยันจากบุคคลทั้งสองดังกล่าว และได้ทำการตรวจสอบว่าข้อมูลทุกอย่างถูกต้องเหมาะสมแล้ว จะทำการลงทะเบียนให้ โดยติดตั้งชื่อโดเมนนี้ลงในระบบชื่อโดเมนบนเครื่องที่เป็นเครื่องให้บริการชื่อโดเมนระดับที่ 2 ของประเทศไทย และเก็บข้อมูลของโดเมนลงฐานข้อมูล whois ถือเป็นการเสร็จสิ้นกระบวนการลงทะเบียน

เมื่อการลงทะเบียนเสร็จสิ้นสมบูรณ์ ผู้ดูแลการใช้งานโดเมน และผู้ดูแลด้านเทคนิคจะได้รับการกำหนดรหัสผู้ติดต่อหรือ NIC handle เพื่อใช้เป็นรหัสอ้างอิงตัวบุคคลเมื่อมีการติดต่อในครั้งต่อไป โดยข้อมูลเหล่านี้จะถูกเก็บรวบรวมไว้ในฐานข้อมูล whois เพื่อให้ผู้ใช้ทั่วไปสามารถสืบค้นได้

ทั้งนี้ในการติดต่อทั้งหมดดังกล่าวเป็นการติดต่อทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ ดังนั้นทางศูนย์ฯ จึงยึดถือว่าข้อมูลที่ให้มานั้นถูกต้อง แต่หากตรวจพบในภายหลังว่ามีกรแอบอ้างหรือปลอมแปลงข้อมูลที่ใช้ในการลงทะเบียน ทางศูนย์ฯ จะสงวนสิทธิ์ในการเพิกถอนการใช้งานชื่อโดเมนนั้นได้

การสืบค้นข้อมูลในฐานข้อมูล whois

ฐานข้อมูล whois เป็นฐานข้อมูลการลงทะเบียนที่ถูกพัฒนาขึ้น โดยศูนย์สารสนเทศเครือข่ายของสถาบันวิจัยสแตนฟอร์ด หรือเอสอาร์ไอเน็ต (SRI NIC) ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ดูแลระบบโดเมนและการแจกจ่ายไอพีแอดเดรสในยุคแรกๆ โดยฐานข้อมูล whois มีจุดประสงค์ที่จะถูกนำมาใช้ในการเก็บข้อมูลการลงทะเบียนชื่อโดเมน และการขอไอพีแอดเดรส นอกจากนี้ยังได้มีการพัฒนาเพื่อใช้เก็บข้อมูลอื่นๆที่เกี่ยวข้อง และมีการใช้งานในเครือข่ายอินเทอร์เน็ตด้วย เช่น ข้อมูลของ autonomous system number ข้อมูลบุคคลที่ติดต่อ เป็นต้น

การสืบค้นข้อมูลในฐานข้อมูล whois ผู้ใช้ทั่วไปสามารถเรียกโปรแกรม whois ที่เครื่องของตน (ที่เป็นประเภทยูนิคซ์) เพื่อใช้สืบค้นข้อมูลที่ศูนย์ฯ ได้ วิธีการใช้คำสั่ง whois คือพิมพ์

```
whois -h whois.thnic.net <keyword>
```

โดยที่ <keyword> คือคำที่ต้องการสืบค้น

การสืบค้นข้อมูลที่ทางศูนย์ฯ ให้บริการ คือ

1. การสืบค้นข้อมูลบุคคล ผู้ใช้สามารถสืบค้นได้สองวิธี

1.1 โดยการระบุชื่อรหัสผู้ติดต่อ เช่น

```
whois -h whois.thnic.net sp16-th
```

1.2 โดยการระบุชื่อและนามสกุล เช่น

```
whois -h whois.thnic.net suwat panitkullawat
```

ตัวอย่างการสืบค้นข้อมูลบุคคลได้แสดงไว้ในรูปที่ 2.1

```
$ whois -h whois.thnic.net sp16-th
person:      Suwat Panitkullawat
company:     Chulalongkorn University
address:     Centers of Academic Resources
address:     Chulalongkorn University
address:     Phyathai Road
city:        Bangkok
zcode:       10330
country:     TH
phone:       +66-2-218-2925
fax-no:      +66-2-215-3617
e-mail:      suwat@thnic.net
nic-hdl:     SP16-TH
notify:      thnic-dbm@thnic.net
changed:    suwat@thnic.net 970414
source:     THNIC
```

รูปที่ 2.1 ตัวอย่างการสืบค้นข้อมูลบุคคล

2. การสืบค้นข้อมูลโดเมน ข้อมูลของโดเมนที่ได้จะมีข้อมูลของผู้ดูแลการใช้งานโดเมน และผู้ดูแลด้านเทคนิคตามออกมาด้วย ผู้ใช้สามารถสืบค้นข้อมูลของโดเมนได้สองวิธี

2.1 โดยการระบุชื่อโดเมนในคำที่ต้องการค้นหา เช่น

```
whois -h whois.thnic.net domain.co.th
```

2.2 โดยการระบุชื่อหน่วยงานในคำที่ต้องการค้นหา เช่น

```
whois -h whois.thnic.net company_name
```

ตัวอย่างการสืบค้นข้อมูลโดเมนได้แสดงไว้ในรูปที่ 2.2

```

$ whois -h whois.thnic.net chula.ac.th

domain:      chula.ac.th
company:     Chulalongkorn University
address:     Chulalongkorn University
address:     Phyathai Road
city:        Bangkok
zcode:       10330
country:     TH
admin-c:     YT7
tech-c:      SP16-TH
nserver:     ns.thnic.net
nserver:     ns.netserv.chula.ac.th
nserver:     explorer.netserv.chula.ac.th
mnt-by:      THNIC-DBM
changed:     suwat@thnic.net 970414
source:      THNIC

person:      Yunyong Teng-amnuay
company:     Chulalongkorn University
address:     Centers of Academic Resources
address:     Chulalongkorn University
address:     Phyathai Road
city:        Bangkok
zcode:       10330
country:     TH
phone:       +66-2-218-2910
fax-no:      +66-2-215-3617
e-mail:      fyta@car.chula.ac.th
nic-hdl:     YT7
notify:      thnic-dbm@thnic.net
changed:     suwat@thnic.net 970414
source:      THNIC

person:      Suwat Panitkullawat
company:     Chulalongkorn University
address:     Centers of Academic Resources
address:     Chulalongkorn University
address:     Phyathai Road
city:        Bangkok
zcode:       10330
country:     TH
phone:       +66-2-218-2925
fax-no:      +66-2-215-3617
e-mail:      suwat@thnic.net
nic-hdl:     SP16-TH
notify:      thnic-dbm@thnic.net
changed:     suwat@thnic.net 970414
source:      THNIC

```

รูปที่ 2.2 ตัวอย่างการสืบค้นข้อมูลโดเมน

ผู้ใช้บริการจะสามารถสืบค้นข้อมูลชื่อโดเมนจากฐานข้อมูล whois ได้ หลังจากที่แบบคำขอได้ผ่านการตรวจสอบข้อกำหนด และมีลำดับขั้นตอนในการลงทะเบียนดังที่ได้กล่าวมาแล้ว ในบทความต่อไปจะกล่าวถึงการออกแบบระบบลงทะเบียนชื่อโดเมน เพื่อให้สามารถตรวจสอบขั้นพื้นฐาน และดำเนินการตามขั้นตอนต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ